

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1^{*}

ดิเรก เจริญนท^{**}

อาจารย์ ดร.พรเทพ ฐิเฒ^{***}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว จำนวน 204 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยง 0.97 และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเก้าเลี้ยวอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยมีปัญหาสูงสุดได้แก่ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 มีดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ สร้างการรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา ประชุมเพื่อรับทราบการดำเนินงานด้านหลักสูตรของสถานศึกษา สนับสนุนงบประมาณในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนแก่สถานศึกษา

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา สนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนการสอน จัดหาภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่สถานศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนนอกสถานศึกษา

2.3 ด้านการนิเทศการศึกษา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดูแลความประพฤติของนักเรียนเมื่ออยู่นอกสถานศึกษา สนับสนุนงบประมาณในการจัดแสดงนิทรรศการผลงานนักเรียน สร้างความสัมพันธ์เครือข่ายระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ได้แก่ การสนับสนุนการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง ส่งเสริมการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา ช่วยประชาสัมพันธ์เผยแพร่การวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา ต่อสาธารณชน สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการวัดผลประเมินผลการศึกษา

คำสำคัญ : แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ/ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

^{*}วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ 2554

^{**}ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเก้าเลี้ยววิทยา อำเภอเก้าเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์

^{***}อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

The Proposed Participation Method on Academic Administration of Primary School Committees in Kao Liao District, The Office of Nakhon Sawan Educational service area 1^{*}

Direk Choemkhunthot

Lecturer Dr.Pornthep Rupan

Abstract

The purposes of this research were to study the problems and to present a participation model on academic administration of primary schools in Kao Liao District, the Office of Nakhon Sawan Educational Service Area 1.

The population of this research were the primary school committees in Kao Liao District, the Office of Nakhon Sawan Service Area 1 in 2010 academic year with a total of 240 people. The instruments used in collecting the data were a 5-point rating scale questionnaire, with reliability value of 0.97, and a focus group discussion form recording. Data collection methods were done by investigating the issue for the problems of participation and having focus group meetings to propose the guidelines for participation in academic administration. The data were analyzed by way of using frequency, average, standard deviation and content analysis.

The results of the research were as follows :

1. The issues involved in academic administration were at the moderate level.
2. The guidelines for participation in academic administration of primary school committees in Kao Liao District, the Office of Nakhon Sawan Educational Service Area 1 are as follows:

2.1 In curriculum development, awareness and understanding of curriculum development, conference to acknowledge the work of the school curriculum, budget support to the activities of educational institutions and supporting learning resources in the community for schools by the committees are essential.

2.2 In teaching and learning management, the matters expected from the committees were participation in promoting learning resources both inside and outside of school, financial support for teaching and learning, providing local wisdom to the school, development in teaching and learning of the school and promoting learning among students outside the school.

2.3 For the educational supervision aspect, necessary requirements were participation in taking care of student behavior outside of school, budget supporting in an exhibition of student work, building networks between school and community and appreciation of student presentations.

2.4 For the educational assessment and evaluation things needed were participation in support in assessing the actual condition, promoting the preparation of document, recognizing the importance of assessing, publicizing the assessment results of the schools and supporting facilities for educational measurement and evaluation.

Keywords : Guidelines for participation in academic administration, Issues involved in academic

^{*} Research Article from the Thesis for the Master of Education Degree, Program in Educational Administration, Nakhon Sawan Rajabhat University, Thailand. (2011)

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งเน้นให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคล ต้องร่วมรับผิดชอบโดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในการวางแผนการดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ดังจะเห็นได้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดหลักการข้อที่ 3 ไว้ว่า เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 4) และหลักสูตรยังกำหนดไว้ว่า สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพ การใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดผลและประเมินผล ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่นได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้ง สถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 35)

ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ความสำคัญต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 8 ที่กำหนดว่า การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและมาตรา 9 ที่กำหนดว่าการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลัก การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรมวิชาการ, 2546 : 2) และเพื่อให้การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 40 จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาดำกว่าปริญญาตรีของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้ทำหน้าที่กำกับ และส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนพระภิกษุหรือผู้นำศาสนาและผู้ทรงคุณวุฒิ (กรมวิชาการ, 2546 : 21) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญในฐานะที่เป็นเครื่องมือกลไกในการบริหารจัดการศึกษาของชาติ ซึ่งจะช่วยกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนกิจการทั้งปวงของสถานศึกษาทั้งด้านวิชาการ บุคคล การเงินและงบประมาณ และการบริหารทั่วไป ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหาร และจัดการศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันนี้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างแท้จริงเนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษาเห็นว่าการจัดการศึกษาเป็นเรื่องของสถานศึกษาเท่านั้น ดังปรากฏในคำสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

แก้แค้นวิทยา ที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียน และตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นประธาน คณะกรรมการสถานศึกษา ให้ความเห็นตรงกันว่า “ไม่รู้เรื่องอะไรเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนเลย เวลาโรงเรียนเรียกประชุมก็มาตามหนังสือเชิญเท่านั้น การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นหน้าที่ของ สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาไม่รู้เรื่องอะไรที่เกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนเท่าที่ควร” (ประเจิด ศรีหยาวก, สมประสงค์ อิ่มสำราญ และกิตติวัฒน์ เลิศพรตสมบัติ, สัมภาษณ์. 2553)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเพื่อหาทางส่งเสริมแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาในเขตอำเภอเก้าเลี้ยวมี บทบาทในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน ในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาแนวคิดการบริหารงานวิชาการและแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดผลและประเมินผล การศึกษาผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา และนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวนทั้งหมด 22 โรงเรียน มีคณะกรรมการสถานศึกษา 204 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

1. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษา
2. แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการและแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยนำเครื่องมือไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ในการใช้สำนวนภาษา ตลอดจนความเหมาะสมทั่วไปของแบบสอบถาม ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) ของคำถามแต่ละข้อได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ในคณะกรรมการสถานศึกษา อาชีพ ขนาดของโรงเรียนที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งหมด 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ปีการศึกษา 2553 ของแต่ละสถานศึกษา

2. ผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมแบบสอบถามจัดส่งไปยังผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษา ในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 พร้อมทั้งนัดหมายเวลาที่ขอรับแบบสอบถามกลับคืน

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บแบบสอบถามจากสถานศึกษาคืนด้วยตนเองตามวันเวลาที่นัดหมายไว้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

2. วิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จากนั้นนำค่าเฉลี่ยของปัญหาที่ได้ไปแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังแสดงผลในตาราง ที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกของแต่ละด้าน

ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ	ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก	ค่าเฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	อันดับที่ 1 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูกับชุมชน ในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	3.13	1.13
	อันดับที่ 2 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการวางแผน และแสดงความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.10	1.18
	อันดับที่ 3 ปัญหาการมีส่วนร่วมให้คำแนะนำในการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.08	1.10
ด้านการจัดการเรียนการสอน	อันดับที่ 1 ปัญหาทางการมีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินการ และส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อสนองความต้องการวิถีชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น	3.10	1.74
	อันดับที่ 2 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น	3.07	1.21
	อันดับที่ 3 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งที่บ้านและสถานศึกษา	3.04	1.12
ด้านการนิเทศการศึกษา	อันดับที่ 1 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	3.06	1.20
	อันดับที่ 2 ปัญหาการมีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะแก่ครูในการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายให้เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายให้นักเรียนมีคุณภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.94	1.15
	อันดับที่ 3 ปัญหาการมีส่วนร่วมสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	2.92	1.19

ตาราง 1 (ต่อ)

ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ	ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก	ค่าเฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	อันดับที่ 1 ปัญหาทางการมีส่วนร่วมในการบริการและอำนวยความสะดวกในการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา	3.05	1.13
	อันดับที่ 2 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้สถานศึกษาแก้ไขและพัฒนาผู้เรียนที่มีข้อบกพร่องในการเรียนรู้ เพื่อเป็นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น	3.00	1.14
	อันดับที่ 3 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ ในการนำวิธีการวัดผลและประเมินผลแบบต่าง ๆ ไปใช้ให้เหมาะสมในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และตามศักยภาพของนักเรียน	2.97	1.16

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว

โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 13 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion : F.G.D) เป็นแบบบันทึกลักษณะปลายเปิดให้ผู้เข้ารับการสนทนาได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ในการสนทนา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 คน เพื่อเป็นตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาในการร่วมสนทนากลุ่มเพื่อนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษา
2. ทำหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนของคณะกรรมการสถานศึกษา เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มที่โรงเรียนเก้าเลี้ยววิทยา
3. ดำเนินการสนทนากลุ่มตามประเด็นหัวข้อที่กำหนดโดยนำปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรกของแต่ละด้านมาหาแนวทางการมีส่วนร่วมโดยการให้ผู้เข้าร่วมสนทนาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ
4. จัดบันทึกการนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมพร้อมบันทึกเทปการสนทนากลุ่มตั้งแต่ต้นจนจบการสนทนากลุ่ม
5. นำผลจากการประชุมสนทนากลุ่มทั้งการจดบันทึกและถอดเทปมาวิเคราะห์หาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการนำข้อมูลที่จัดบันทึกและถอดเทปที่บันทึกการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์ถึงแนวทางการมีส่วนร่วม ในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีการนำเสนอแนวทางที่ตรงกันและสามารถทำได้มาสรุปเป็นประเด็น แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีปัญหาสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

(1) ปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูกับชุมชน ในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

(2) ปัญหาการมีส่วนร่วมในการวางแผน และแสดงความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

(3) การมีส่วนร่วมให้คำแนะนำในการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

(1) ปัญหาการมีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินการ และส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อสนองความต้องการวิถีชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น

(2) การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

(3) การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.3 ด้านการนิเทศการศึกษา

(1) ปัญหาการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

(2) ปัญหาการมีส่วนร่วมและให้ข้อเสนอแนะแก่ครูในการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายให้เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายให้นักเรียนมีคุณภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(3) ปัญหาการมีส่วนร่วมสนับสนุนจัดให้ครูได้ศึกษาดูงานจากสถานศึกษาอื่นเพื่อนำความรู้ที่ได้กลับมาพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

(1) ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริการและอำนวยความสะดวกในการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา

(2) ปัญหาการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้สถานศึกษาแก้ไขและพัฒนาผู้เรียนที่มีข้อบกพร่องในการเรียนรู้ เพื่อเป็นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

(3) การมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ ในการนำวิธีการวัดผลและประเมินผลแบบต่าง ๆ ไปใช้ให้เหมาะสมในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และตามศักยภาพของนักเรียน

2. แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษา ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทางที่สำคัญ คือ

(1) สถานศึกษาควรสร้างความตระหนักและความเข้าใจแก่คณะกรรมการสถานศึกษาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

(2) สถานศึกษาประชาสัมพันธ์เผยแพร่เอกสารหลักสูตรสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

(3) จัดให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานและร่วมกันเสนอแนวทางการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

(4) มีส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนดให้

(5) มีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สถานศึกษานำมาใช้ในการจัดการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีแนวทางที่สำคัญ คือ

(1) มีส่วนร่วมสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสนองความต้องการของชุมชน

(2) มีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากร งบประมาณในการจัดการเรียนการสอน

(3) มีส่วนร่วมและจัดหาภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนในบางรายวิชาที่สถานศึกษาขาดแคลน

(4) สถานศึกษาจัดทำเอกสารด้านผลการเรียนของนักเรียนเผยแพร่ให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมรับรู้ถึงพัฒนาการการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

(5) มีส่วนร่วมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนเมื่ออยู่ที่บ้านหรือนอกสถานศึกษาให้เรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลาและทุกสถานที่

2.3 ด้านการนิเทศการศึกษา มีแนวทางที่สำคัญ คือ

- (1) มีส่วนร่วมประสานงานกับโรงเรียนเมื่อพบเห็นนักเรียนกระทำผิดระเบียบของโรงเรียน เช่น หนีเรียน เล่นเกมสัปดาห์เวลาเรียน เป็นต้น
- (2) มีส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณในการจัดนิเทศการของครูและนักเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ประจำปี
- (3) มีส่วนร่วมในการประสานความสัมพันธ์เครือข่ายระหว่างสถานศึกษากับชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในพื้นที่บริเวณใกล้เคียง
- (4) มีส่วนร่วมในการชื่นชมผลงานของนักเรียนในการจัดแสดงผลงานของนักเรียนที่สถานศึกษาจัดภายในสถานศึกษาและจัดภายนอกสถานศึกษา
- (5) สถานศึกษาสร้างความเข้าใจให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาในการมีส่วนร่วมต่อโรงเรียน

2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา มีแนวทางที่สำคัญ คือ

- (1) มีส่วนร่วมสนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงและตามศักยภาพของผู้เรียน
- (2) มีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษาเมื่อผู้เรียนจบการศึกษา
- (3) มีส่วนร่วมตระหนักถึงความสำคัญของการวัดผลและประเมินผลการจัดการศึกษา ให้คณะกรรมการสถานศึกษาเกิดความเข้าใจมากขึ้น
- (4) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินการด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาต่อสาธารณชน
- (5) มีส่วนร่วมในการรับทราบการรายงานผลการเรียนของนักเรียนที่สถานศึกษารายงานให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน
- (6) มีส่วนร่วมสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา เช่น วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ช่วยเหลือนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้โดยจัดหาสื่ออุปกรณ์ ที่เหมาะสมในการวัดผลและประเมินผลนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูกับชุมชน ในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาจะต้องออกแบบหลักสูตรให้ครอบคลุม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น สถานศึกษาต้องมีการวางแผนเพื่อการใช้หลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรมีการวางแผนในการใช้หลักสูตรร่วมกันโดยให้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สุชาติพิทย์ งามนิล (2553) กล่าวว่า

สถานศึกษาจะต้องออกแบบหลักสูตรให้ครอบคลุม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น สถานศึกษาต้องมีการวางแผนเพื่อการใช้หลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรที่มีการวางแผนในการใช้หลักสูตรร่วมกัน (สุชาติพิทย์ งามนิล, 2553)

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ปัญหาการมีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินการ และส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อสนองความต้องการวิถีชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากวิธีการจัดการเรียนการสอนของครูยังใช้วิธีการแบบเดิมส่วนใหญ่จะสอนในห้องเรียนแบบอภิปรายให้ผู้เรียนฟังมากกว่าให้ผู้เรียนไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการคือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

1.3 ด้านการนิเทศการศึกษา ในปัจจุบันนี้การปฏิบัติงานนิเทศมีช่องว่างมากยิ่งขึ้น คือ ทางโรงเรียนมีการนิเทศที่จริงจัง ไม่ได้ทำการนิเทศเพื่อพัฒนา แต่ครูเข้าใจการนิเทศว่าเป็นเรื่องของการจับผิดทุกครั้งเมื่อมีการนิเทศจะทำให้ครูเกิดความกังวลใจ เมื่อขาดการนิเทศที่ติดต่อกัน ต่างคนก็ต่างสอนไม่ทราบข้อดีและข้อบกพร่องของตนซึ่งก็จะเป็นผลทำให้การพัฒนาเป็นไปได้ยาก และในการศึกษาดูงานแต่ละครั้งยังขาดงบประมาณในการดำเนินการและไม่ได้นำผลจากการดูงานนั้นมาพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนของตน

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา การมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ ในการนำวิธีการวัดผลและประเมินผลแบบต่าง ๆ ไปใช้ให้เหมาะสมในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และตามศักยภาพของนักเรียน เพราะกระบวนการที่ใช้ในการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ในบางครั้งก็ไม่ได้สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ ที่ต้องการวัดจริงเพราะครูมักจะเคยชินกับการใช้เครื่องมือเพียงอย่างเดียว คือแบบทดสอบ ซึ่งมีข้อจำกัดในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ทางด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัย แนวคิดในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมคือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง (สุชาติพิทย์ งามนิล, 2553)

2. แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาในเขตอำเภอเก้าเลี้ยวนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ มีส่วนร่วมตระหนักและเข้าใจ

เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีส่วนร่วมประชุมเพื่อรับทราบการดำเนินงานด้านหลักสูตรของสถานศึกษา มีส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนแก่สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สุชาติพิทย์ งามนิล (2553) กล่าวว่า ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการ ที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆ อาทิ ฝ่ายบริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน ซึ่งมีการดำเนินการในระดับสถานศึกษาคือดำเนินการโดยองค์คณะบุคคล ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการ เพื่อพิจารณาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับ กมล ภูประเสริฐ (2544) กล่าวว่า การจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นในการจัดทำ สถานศึกษาควรร่วมกับชุมชนโดยเชิญบุคคลในชุมชนเข้ามาร่วมคิด ร่วมทำ จะทำให้สาระของหลักสูตรสะท้อนสภาพของปัญหาและความต้องการตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหา

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน แนวทางในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาด้านนี้คือ มีส่วนร่วมส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา มีส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนการสอน มีส่วนร่วมจัดหาภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่สถานศึกษา มีส่วนร่วมรับรู้พัฒนาการด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนนอกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมจิต ชันขวา (2544) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยด้านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะเป็นเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจ ไม่มีเวลาขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนในการจัดการศึกษาสอดคล้องกับกมลชัย ศิริศรี (2546) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

2.3 ด้านการนิเทศการศึกษา แนวทางในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาด้านนี้คือ มีส่วนร่วมดูแลความประพฤติของนักเรียนเมื่ออยู่นอกสถานศึกษา มีส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณในการจัดแสดงนิทรรศการผลงานนักเรียน มีส่วนร่วมสร้างความสัมพันธ์เครือข่ายระหว่างสถานศึกษากับชุมชน มีส่วนร่วมชื่นชมผลงานนักเรียนในการนำเสนอผลงานนักเรียน สอดคล้องกับอนุศักดิ์ สมิตสันต์ (2540) กล่าวว่า การจัดให้มีการนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมาย เผยแพร่ให้ชุมชนเข้าใจถึงแผนการศึกษาของโรงเรียนเพื่อให้การสนับสนุนโรงเรียน ในด้านต่าง ๆ ตามสมควรสอดคล้องกับอัญชลี โพธิ์ทอง (2544) กล่าวว่า การนิเทศเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารเป็นงานที่อาศัยความร่วมมือ ร่วมใจในทุก ๆ ฝ่ายในการดำเนินการสร้าง แนะนำ ช่วยเหลือ และปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา แนวทางในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาด้านนี้คือ มีส่วนร่วมสนับสนุนการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง มีส่วนร่วมส่งเสริมการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญของการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

มีส่วนร่วมในการช่วยประชาสัมพันธ์เผยแพร่การวัดผลประเมินของสถานศึกษาต่อสาธารณชน มีส่วนร่วมสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการวัดผลประเมินผลการศึกษาสอดคล้องกับสวัสดิ์ แก้วชนะ (2544) ได้วิจัยเรื่องบทบาทการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 5 จังหวัดขอนแก่น พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ไม่มีงบประมาณในการพัฒนาครูด้านการเรียนการสอน สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กำหนดหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาข้อ 6 คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบผลการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนคือผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องสอดคล้องกับ บุญเสริม กิตินาม (2549) วิจัยเรื่อง การบริหารโรงเรียนแบบ มีส่วนร่วมของชุมชนโดยการมีส่วนร่วมตรวจสอบ และประเมินผล การปรับปรุงแก้ไขพัฒนา จัดทำรายงานสรุปผล จัดประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหาร ครู และชุมชน โดยเฉพาะคณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับโรงเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนสถานศึกษาและให้ระดมทรัพยากรท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร เช่น มีการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาร่วมระดมกำหนดเนื้อหาหลักสูตรของสถานศึกษา เป็นต้น

2. ควรให้นำผลการเรียนรู้ในสาระต่าง ๆ มาวิเคราะห์จัดทำวิจัยในชั้นเรียนและส่งเสริมให้ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติจริง ให้จัดการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ศูนย์อินเตอร์เน็ต ศูนย์พฤษศยศาสตร์ สวนสมุนไพร

3. ผู้บริหาร ครู และจัดคณะกรรมการสถานศึกษา ต้องมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ต้องมีเทคนิค การนิเทศ ที่หลากหลายเป็นแบบกัลยามิตร ให้ทุกคนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน การนิเทศให้เป็นระบบต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปัจจุบัน

4. ผู้บริหารทุกระดับควรเข้ารับการอบรมประชุมหาความรู้ในเรื่องการวัดผล ประเมินผล ร่วมกับครู อย่างสม่ำเสมอ หาโอกาสไปศึกษาเพิ่มเติม ที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้นและให้ความสำคัญในการวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง ให้นำการประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน ทุกกลุ่มสาระ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่จะส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ควรดำเนินการศึกษาความต้องการในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าต้องการมีส่วนร่วมในเรื่องใดบ้าง

รายการอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ทิพย์ พับลิเคชัน.
- กมลชัย คีรีศรี. (2526). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา (การบริหารการศึกษา). เพชรบุรี : สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- กรมวิชาการ. (2546). (ร่าง) กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีสรรหา การ
เลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของ
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.กรุงเทพมหานคร. (อค์สำเนา).
- บุญเสริม กิตินาม. (2549). รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐาน
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางไช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์.
- สวัสดิ์ แก้วชนะ. (2544). บทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช
2551. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.
- สมจิต ชันขวา. (2544). การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารการศึกษา. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุชาติพงษ์ งามนิล. (2553). ผู้นำทางวิชาการและการพัฒนาหลักสูตร. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์.
- อकिन รพีพัฒน์,ม.ร.ว. (2547). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและ
วัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อนุศักดิ์ สมิตสันต์. (2540). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- อัญชลี โพธิ์ทอง. (2542). การบริหารบุคลากรและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
